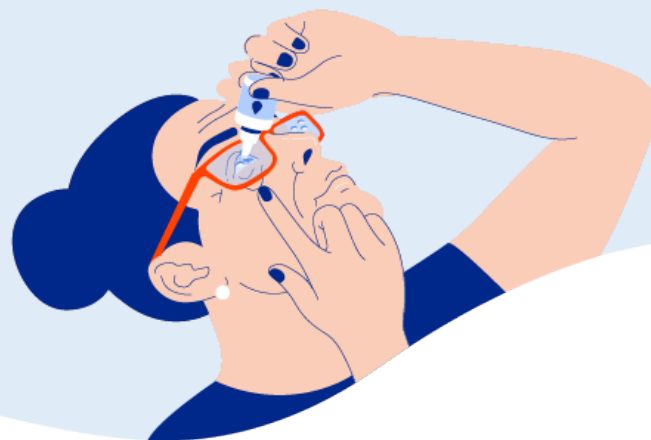


# Oogdruppelzorgoverleg

**Thuiszorg Noord-Holland Noord**

*14 november, Geline Ormel*



# Aanleiding

- Grote druk op de thuiszorg >> inzet van passende zorg & vergroten zelfredzaamheid cliënt
- Oogdruppelbril: hulpmiddel waarbij bijna de helft van de cliënten, die afhankelijk zijn van zorg, m.b.v. de bril zelfstandig thuis oogdruppels kunnen toedienen
- Positieve ervaringen vanuit andere regio's, o.a. Midden & West Brabant, Utrecht, Amsterdam, Flevoland, regio Zwolle/Enschede

## Aanzienlijke tijdswinst Brabantse wijkverpleging door oogdruppelbril



Laura van Elst 28 februari 2024, 14:21 1939 keer gelezen

Brabantse vvt-aanbieders lanceerden tien maanden geleden de nieuwe regionale werkwijze 'oogdruppelen kunt u zelf'. Inmiddels lukt het meer dan veertig procent van de wijkzorgcliënten in Midden- en West-Brabant om dit zelf te doen. Daardoor worden medewerkers in de wijkverpleging vrijgespeeld voor andere zorgtaken.

## Oogdruppelen doet jouw patiënt nu zelf!

Dinsdag 10 september 2024

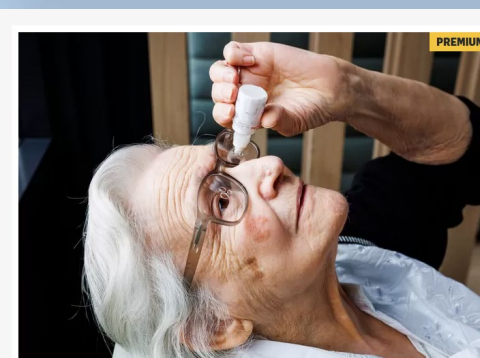
Delen:

< Vorig bericht

Volgend bericht >

In de regio Utrecht is door het Innovatienetwerk Ouderen Utrecht ([www.ivvu.nl](http://www.ivvu.nl)) een nieuwe werkwijze én een hulpmiddel voor oogdruppelen geïmplementeerd. De druppelbril bevordert de zelfredzaamheid bij inwoners en leidt tot minder inzet van wijkverpleging voor deze zorgvraag.

Rol van de huisarts



PREMIUM

▲ Met de oogdruppelbril kunnen ouderen zelf hun ogen druppelen, door het flesje in een van de gaatjes van de plastic glazen te plaatsen. © Jules van Iperen/Pix4Profs

### Thuiszorg Midden-Brabant stopt met toedienen oogdruppels: 'Kunnen ouderen makkelijk zelf'

**Zorginstituut Nederland**

### Druppelbril Zelfstandig thuis oogdruppelen

**IZA-doelgroep:** Onder meer ouderen met een kwetsbare gezondheid

**Wat is de passende zorgpraktijk?**

- Na een consultatie of bij andere oogklachten moeten mensen hun ogen druppelen. Bij mensen die niet in staat waren om de ogen te druppelen en inmiddels hadden die daar hun beleving, leven en welzijn verstoort, om er nog te druppelen. De wijkverpleging bood de cliënt dan een wissel lang die twee per dag. Ook bij cliënten die wisten op een vooroorlogse wijze de oogdruppelen te het oog druppelen. Dat moest anders, verpleeg- of zorgprofessionals.
- Op initiatief van Thebe is samen met de partijen in de zorgtoets een nieuwe 'druppelbril' ontworpen met oogdruppelen gemaakt. Er is veel aandacht besteed aan de samenwerking tussen huisarts, optiek, wijkverpleging, verpleging in woon- en gezondheidsinstellingen.
- Mensen druppelen hun ogen zelf, ondersteund met een hulpmiddel zoals de druppelbril. De huisarts, optiek en wijkverpleging zorgen voor het beste, onderling communicatie met zelfstandig oogdruppelen. Dit is met alle zorgorganisaties in Midden- en West-Brabant uitgewerkt en geïmplementeerd.
- De werkwijze zelfstandig oogdruppelen met de druppelbril wordt al door verschillende VVT-organisaties in het hele land overgenomen. Inmiddels wordt er veel meer aandacht besteed aan regionale afspraken bij mensen over zelfstandig oogdruppelen met de inzet van de druppelbril.

**Wat levert het op?**

- Het geeft de cliënt meer autonomie en bevordert de zelfredzaamheid.
- Mensen met een fysieke of cognitieve beperking die niet zelfstandig de ogen kunnen druppelen met de druppelbril, krijgen nog steeds ondersteuning van de wijkverpleging.
- Het aantal cliënten dat ondersteuning van de wijkverpleging nodig heeft bij oogdruppelen is bij Thebe met bijna de helft afgenomen. Bij langdurige aandoeningen (bijvoorbeeld glaucoom) gaat het om nog een groter aantal cliënten. Daarvoor is er meer tijd voor andere cliënten.
- De nieuwe standaard kan ook worden toegepast bij bewoners van woonzorglocaties.

**Kernelementen**

- Samen werken in de gebiedscontext.
- Eenduidige communicatie in de hele zorgketen over zelfstandig oogdruppelen met een hulpmiddel zoals het gebruik van de druppelbril.
- Toelichting met informatie en instructie voor cliënten en zorgprofessionals.

**Aandachtspunten**

- De druppelbril is niet duur, maar valt niet onder de vergoeding van de Zorgverzekeringswet. De cliënt moet de druppelbril zelf betalen, tenzij de zorgverzekering deze kosten wel betaalt van de aanvullende verzekering van de cliënt.

**Meer weten?**  
[passendezorg@zin.nl](mailto:passendezorg@zin.nl)  
Dit is een uitgave van Zorginstituut Nederland, maart 2024.  
Aangepast door Elvira Kuis.

- [Brief aan de minister Langdurige zorg en sport >](#)
- [Zorginstituut Nederland: Factsheet druppelbril zelfstandig thuis oogdruppelen >](#)

# Oogdruppelen met de oogdruppelbril

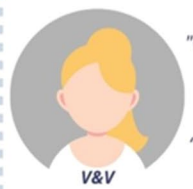
Met het Transmuraal Zorgnetwerk (TMZ), West West, Zorgnetwerk Midden Brabant (ZMBR) en de Transitietafel VV&T werken we aan het versterken van de zelfredzaamheid en het vergroten van eigen regie van onze inwoners. Dit gaat hand in hand met arbeidsbesparend werken. In het voorjaar van 2023 is gestart met oogdruppelen met behulp van de oogdruppelbril.

## Wat levert de druppelbril je op?



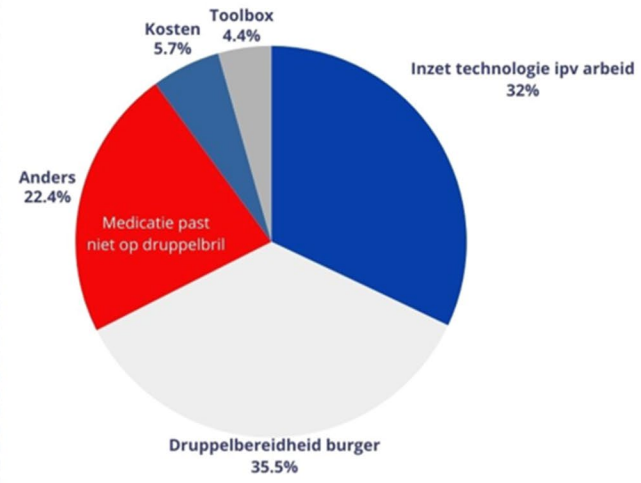
Zorgprofessionals ervaren bij 63% van de cliënten meer eigen regie

"Ik ben niet meer afhankelijk en kan mijn eigen tijd indelen" (inwoner)



"Cliënten hoeven niet te wachten op zorgmedewerkers, ervaren meer vrijheid"  
 "Cliënten vinden het toch fijn dat je langskomt"

## Welke drempels ben je tegen gekomen?



Voor 1 april: 5.5  
 Na 1 april: 3.1  
 Aantal nieuwe verzoeken ondersteuning oogdruppelen gemiddeld per maand, per team

\*N=157, wijkverpleging 77%, WLZ 7%, revalidatie 0,7% en apothekers en (medisch) specialisten 15,3%.

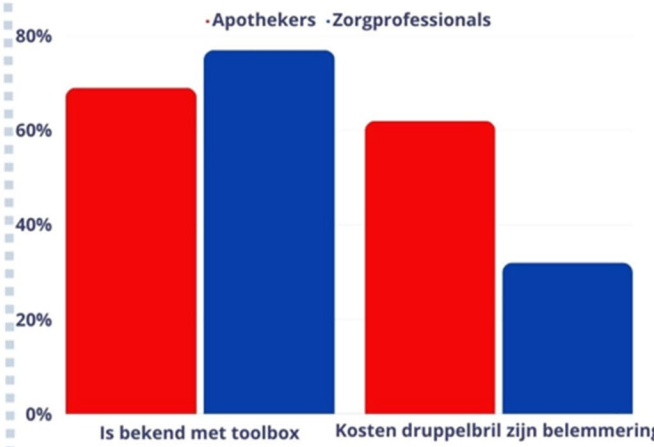
"Hiermee lijkt een enorme menselijke inspanning te worden uitgespaard"



"Mensen worden meer afhankelijk van anderen als wij als samenleving deze zorg niet meer leveren"



"Patiënt is niet afhankelijk van iemand anders"  
 "Kosten zijn niet echt een drempel, maar zijn wel soms onverwacht"



# Oogdruppelbril Noord-Holland Noord

## Doel:

Verminderen inzet thuiszorg voor ondersteuning bij oogdruppelen

- Vergroten bewustzijn: oogdruppelen doen cliënten zelf
- Vergroten zelfredzaamheid cliënt

## Regionaal beleid:

De thuiszorg komt niet meer standaard langs voor ondersteuning voor het druppelen van de ogen. De cliënt is verantwoordelijk voor het oogdruppelen.

Alleen bij cognitieve of fysieke belemmeringen en medische oogdruppels komt de thuiszorg langs om te om te bekijken of de cliënt in aanmerking komt voor de **tenzij** situatie

## Betrokken organisaties:

- VVT: Omring, Eveen, St Niko, Zorgcirkel, Buurtzorg, Alkcare, Tellus, Horizon
- Ziekenhuizen: NWZ, Dijklander
- Klinieken: Eyescan, Oogcentrum Noord-Holland
- Apothekerscoöperaties: APCON, CAWF
- Huisartsen: HONK, HKN
- Zorgverzekeraar: VGZ

TWB Thuiszorg met aandacht

Zelfredzaamheid

Wijkverpleging

### Oogdruppelbril

**Doelgroep**  
Mensen die een operatie hebben gehad voor staar of glaucoom en niet zelfstandig het oog kunnen druppelen gedurende 4 weken na de operatie. De klant is in staat tot het aanleren van gebruik van de oogdruppelbril (cognitief vermogen) en heeft daarnaast een toereikende handfunctie.

**Landelijke zorgkosten**  
€3.048.360

**Landelijke besparing**  
€2.567.040

**Betrokken zorgverleners**  
Verpleegkundigen en verzorgenden.



**Waarom?**  
Na een oogoperatie is lang niet iedereen – met name de oudere doelgroep – in staat tot zelfstandig druppelen van één of twee ogen. Hiervoor wordt vaak wijkverpleging ingezet, terwijl er goede hulpmiddelen bestaan waardoor mensen zelfstandig het oog kunnen druppelen. De oogdruppelbril is een zeer geschikt hulpmiddel, ontworpen door een gebruiker.

**Wat en hoe?**  
Door de verpleegkundige of verzorgende wordt de druppelbril geïntroduceerd. Binnen een week oefenen kan een cliënt zelfstandig druppelen en hoeft er geen verpleegkundige meer te komen.

NB: in de doorontwikkeling van deze GP wordt het per operatief introduceren van de oogdruppelbril, en de rol van het ziekenhuis daarbij, onderzocht. Hiermee komt inzet wijkverpleging mogelijk helemaal te vervallen.

**Niet meer afhankelijk van zorgmomenten**  
Zelfstandig en plaatsafhankelijk ogen druppelen.

**Veilig in gebruik**  
Met de oogdruppelbril belanden druppels altijd in het oog.

**Tot wel 7 weken minder inzet van wijkverpleging**  
Andere cliënten kunnen door de vrijgekomen tijd zorg ontvangen.

**Anoek Nuijten | Wijkverpleegkundige**  
"Elk persoon heeft het recht zelfstandig zonder thuiszorg zijn ogen te kunnen druppelen. Dit geeft vrijheid. Met de oogdruppelbril kan dit verantwoord en veilig."

**Evert van Voorst | Patiënt en bedenker oogdruppelbril**  
"Nog nooit was zelf oogdruppelen zo eenvoudig!"

001006 | 2021-04 | Good Practice

VGZ Met hart voor zinnige zorg

**Niet meer afhankelijk van zorgmomenten**  
Zelfstandig en plaatsafhankelijk ogen druppelen.

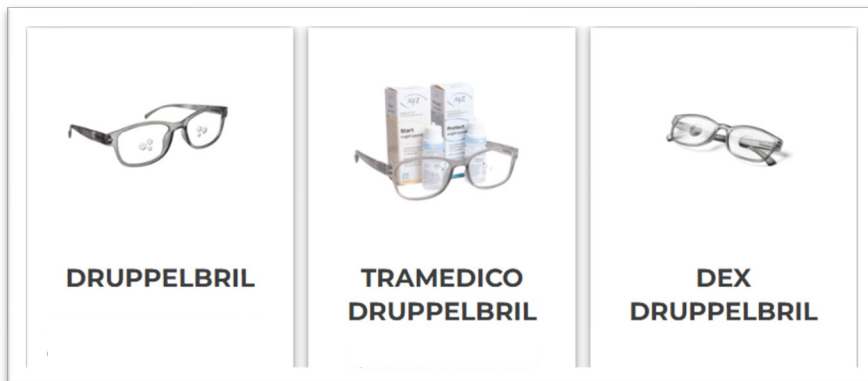
**Veilig in gebruik**  
Met de oogdruppelbril belanden druppels altijd in het oog.

**Tot wel 7 weken minder inzet van wijkverpleging**  
Andere cliënten kunnen door de vrijgekomen tijd zorg ontvangen.

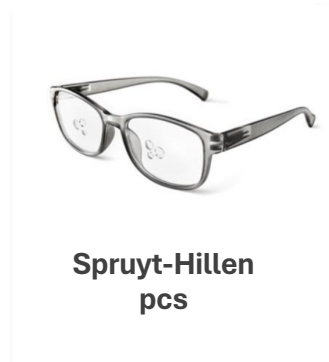
[Factsheet VGZ >](#)

# Oogdruppelbril

- Oogdruppelbril ontwikkeld door twee oudere oogdruppelgebruikers
- Bril met 3 gaatjes: geschikt voor verschillende medicatie
- Met name geschikt voor mensen met trillende handen of slechte hand-oog coördinatie
- Verkrijgbaar via apotheek of druppelzorg.nl
- Verkoopprijs: circa 15 euro. Door de meeste zorgverzekeraars niet vergoed, alleen door ASR.
- Let op: verschillende soorten brillen:



**Druppelzorg.nl**



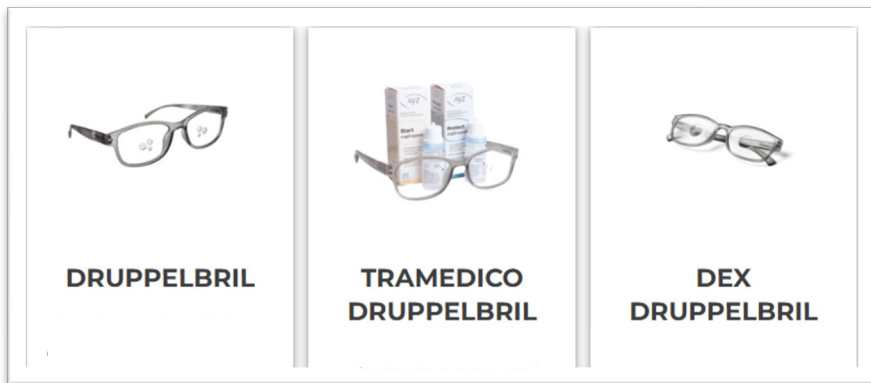
**Spruyt-Hillen**



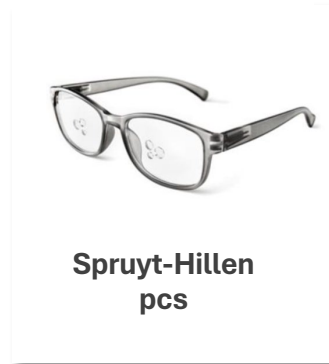
Filmpjes zijn te vinden op:  
[Druppelzorg.nl](https://www.druppelzorg.nl)  
[Youtube: IVVU >](https://www.youtube.com/channel/UCVU)

# Oogdruppelbril

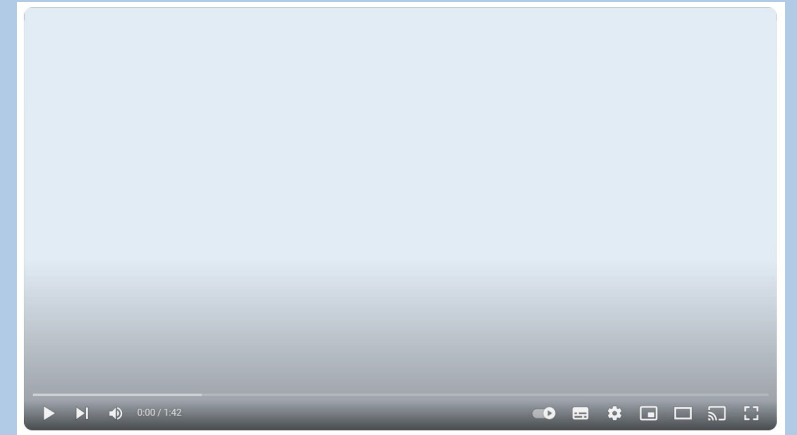
- Oogdruppelbril ontwikkeld door twee oudere oogdruppelgebruikers
- Bril met 3 gaatjes: geschikt voor verschillende medicatie
- Met name geschikt voor mensen met trillende handen of slechte hand-oog coördinatie
- Verkrijgbaar via apotheek of druppelzorg.nl
- Verkoopprijs: circa 15 euro. Door de meeste zorgverzekeraars niet vergoed, alleen door ASR.
- Let op: verschillende soorten brillen:



**Druppelzorg.nl**



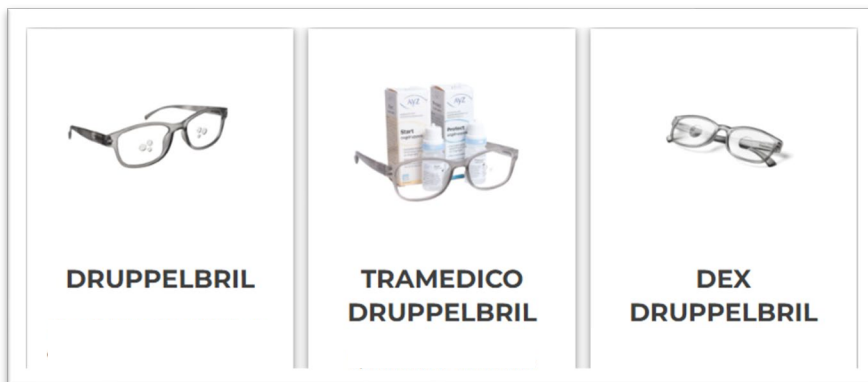
**Spruyt-Hillen**



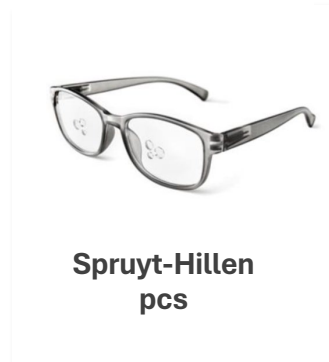
Filmpjes zijn te vinden op:  
[Druppelzorg.nl](https://www.druppelzorg.nl)  
[Youtube: IVVU >](https://www.youtube.com/channel/UCVU)

# Oogdruppelbril

- Oogdruppelbril ontwikkeld door twee oudere oogdruppelgebruikers
- Bril met 3 gaatjes: geschikt voor verschillende medicatie
- Met name geschikt voor mensen met trillende handen of slechte hand-oog coördinatie
- Verkrijgbaar via apotheek of druppelzorg.nl
- Verkoopprijs: circa 15 euro. Door de meeste zorgverzekeraars niet vergoed, alleen door ASR.
- Let op: verschillende soorten brillen:



**Druppelzorg.nl**



**Spruyt-Hillen**



Filmpjes zijn te vinden op:  
[Druppelzorg.nl](http://Druppelzorg.nl)  
[Youtube: IVVU >](https://www.youtube.com/channel/UCVU)

# Compatibele medicatie en druppelbrillen

## Medicatie

## Bril

**Druppelbril  
Spruyt Hillen**  
3 gaatjes  
Plurifarm en Brocacef

**Originele  
druppelbril**  
3 gaatjes  
Druppelzorg.nl

**Dex  
druppelbril**  
1 gat  
Druppelzorg.nl

**Tramedico  
druppelbril**  
3 gaatjes  
Druppelzorg.nl

Nevanac

V

V

X

X

Yellox

V

V

X

X

Dexmono  
(dexamethason)

X

X

V

X

Minims  
(dexamethason)

V

X

X

V

Tramedico  
producten

X

X

X

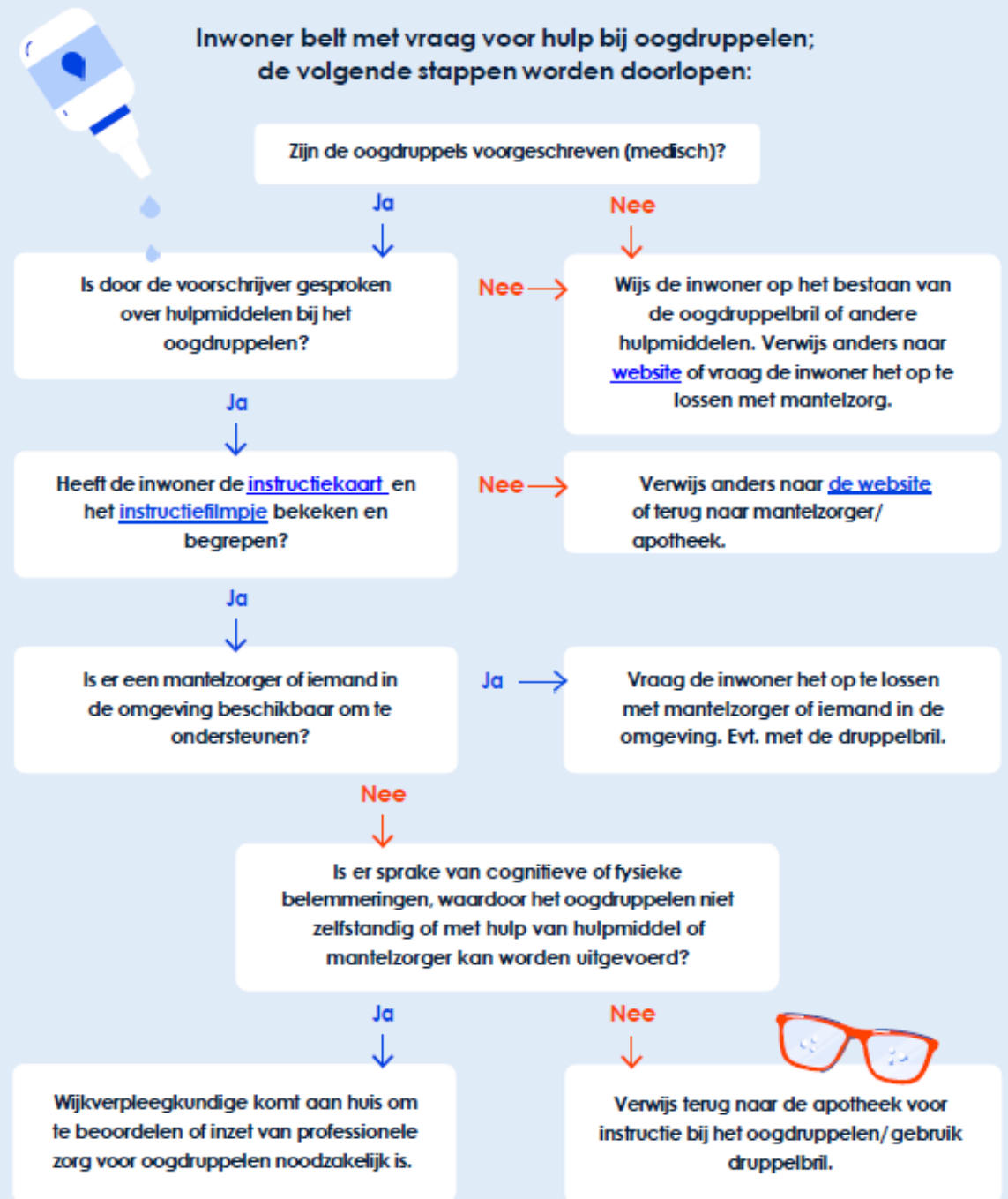
V





# Triage wijkverpleging

De inwoner is verantwoordelijk voor het oogdruppelen. Of hij/zij doet het zelf, met of zonder hulpmiddel, of zijn omgeving helpt hem of haar. Wanneer dit niet gaat en hij/ zij toch de wijkverpleging belt, wordt er triage gedaan: alle stappen worden nagelopen en hij/zij wordt verwezen naar de website, een mantelzorgster of apotheek voor instructie. Wanneer het vanwege cognitieve of fysieke belemmeringen niet gaat, beoordeelt de wijkverpleging langs om te bekijken of de cliënt in aanmerking komt voor de **tenzij** situatie.



# Rollen ketenpartners



- **Eyescan**
  - Patiënten mogen tot 5 weken na operatie langs komen voor advies/ondersteuning
  - Kijkt naar mogelijkheid patiënten 4 weken voor ingreep te wijzen op oefenen met oogdruppelen.
  - Kijkt naar mogelijkheid om vanaf 1 januari bij medicatie verstrekking advies/ instructie oogdruppelhulpmiddel te geven.
  - Kijkt naar mogelijkheid om informatie oogdruppelbril in cliënten portaal op te nemen.
- **Oogcentrum NHN**
  - Heeft oefenpoli oogdruppelen voor cliënten.
- **NWZ**
  - Wijst patiënten op het oefenen met druppelen voor de operatie
  - Verwijst naar apotheek of mantelzorg voor ondersteunende hulpmiddelen/ ondersteuning.
  - Informatie oogdruppelbril in wachtkamer
- **Apothekerscoöperaties: APCON, CAWF**
  - Advies over passend hulpmiddel
  - Instructie gebruik druppelbril
  - Verwijzen naar instructiekaart en filmpje oogdruppelen.
- **Huisartsen**
  - Verwijzen naar apotheek of mantelzorg voor ondersteunend hulpmiddel/ ondersteuning
- **Zorgverzekeraar**
  - ZK: vergoedt “hulpmiddel instructie” gesprek
    - [Meer info ZK >](#)
  - ASR: vergoedt oogdruppelbril

# Ondersteunende materialen

## [Druppelzorg.nl](https://www.druppelzorg.nl) >

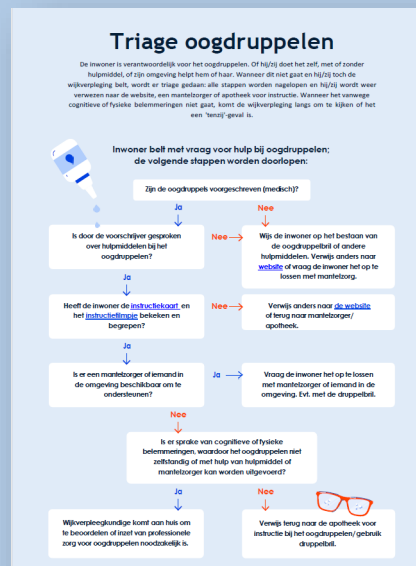
Informatie voor cliënten:

- Instructiekaart oogdruppelbril
- Filmpje oogdruppelbril
- Filmpje ervaring met oogdruppelbril

## [ZONH.nl/oogdruppelzorg](https://www.zonh.nl/oogdruppelzorg) >

Informatie voor ketenpartners en cliënten:

- [Algemene boodschap](#) >
- [Rol thuiszorg](#) >
- [Triage document](#) >
- [Instructiekaart](#) >
- [Filmpje oogdruppelen](#) >
- [Schema brillen – medicatie](#) >
- [FAQ](#) >



### Oogdruppelen kunt u zelf

Medicijnen, zoals oogdruppels, krijgt u via de apotheek. Vanaf november 2024 gaan de apotheker en de thuiszorg ervan uit dat u zelf uw ogen druppelt. Oogdruppelen kunt u namelijk heel makkelijk zelf. Dankzij nieuwe hulpmiddelen die heel eenvoudig zijn in gebruik, zoals een oogdruppelbril. Dat scheelt u tijd u hoeft niet meer te wachten tot een zorgmedewerker langskomt. U kunt oogdruppelen als het u uitkomt. Ook scheelt het de thuiszorgmedewerker tijd hij of zij kan nu iemand anders zorg verlenen. Meer informatie over de druppelbril vindt u hier.

Het aantal mensen dat thuiszorg vraagt, groeit. Maar het aantal zorgmedewerkers neemt af. Daarom kijken alle zorgorganisaties samen hoe ze zorg anders kunnen inrichten. Ziekenhuizen, huisartsen, apothekers, wijkverpleging: alle organisaties in de zorgketen doen mee.

Krijgt u een oogoperatie?

Dan is het verstandig om voor de ingreep al te oefenen met het druppelen van de ogen. Bij de apotheek en druppelbril kunt u oefendruppels halen. Dit zijn veilig druppels voor drage ogen. Heeft u moeite met oogdruppelen dan kunt u een druppelbril gebruiken. Het is niet erg als het druppelen niet gelijk lukt. Vraag eventueel een naaste om u te ondersteunen. Een instructievideo vindt u hier.

Krijgt u oogdruppels voorgeschreven van uw arts?

Dan krijgt u bij de apotheek heel duidelijke instructies mee voor het gebruik. Het zoals u gewend bent bij andere medicijnen. Zorgmedewerkers blijven uiteraard de mensen helpen die om (medische) redenen zelf niet hun ogen kunnen druppelen.



## Oogdruppelen met druppelbril


Lees deze kaart goed voordat u begint.

1. Controleer of de oogdruppels nog goed zijn. 
2. Was uw handen en de druppelbril. 
3. Plaats het flesje in het gaatje dat het beste past. Het flesje mag niet verder dan 1 cm uitsteken. 
4. Zet de bril op en buig uw hoofd zo ver mogelijk naar achteren (90°). Lukt dit niet? Ga dan op uw rug op bed liggen. 
5. Trek uw ooglid naar beneden en houd uw oog open. Knijp in het flesje. 
6. Zet de bril af. Druk 1 minuut op de binnenste ooghoek. Maak de bril schoon. 

Scan de QR-code voor meer uitleg 

### Compatibele medicatie en druppelbrillen

Medicatie	Bril			
	Druppelbril Spruyt Hillen 3 gaatjes Plurifarm en Bioracel	Originele druppelbril 3 gaatjes Druppelzorg.nl	Dex druppelbril 1 gat Druppelzorg.nl	Tramedico druppelbril 3 gaatjes Druppelzorg.nl
Nevanac	✓	✓	✗	✗
Yellox	✓	✓	✗	✗
Dexmono (dexametahson)	✗	✗	✓	✗
Minims (dexametahson)	✓	✗	✗	✓
Tramedico producten	✗	✗	✗	✓



# Tips

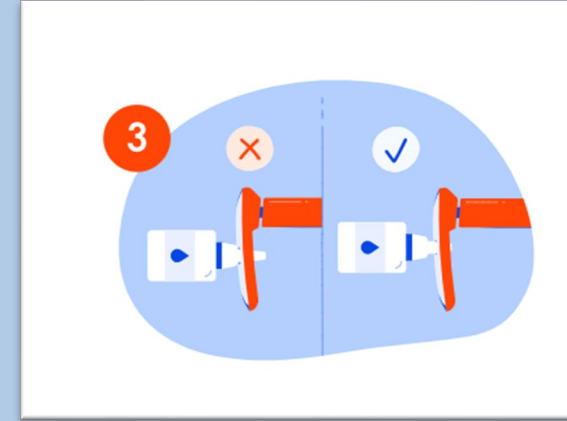
## Clënten:

- Moeite met inknippen flesje: rol flesje een aantal keer met vlakke hand over tafel
- Doe eerst het flesje in de bril, zet dan de bril op.
- Ga liggen op bed i.p.v. zitten op de stoel.
- Als mantelzorg helpt: ga liggen met hoofd bij het voeteneinde of laat mantelzorg achter de cliënt staan. Cliënt kan zelf ooglid naar beneden trekken.
- Patiënten die ingreep krijgen: oefen met kunsttranen = druppels voor droge ogen. Verkrijgbaar bij drogist en apotheek

## VVT Team:

- Neem informatie over beleid op in werkprotocollen
  - Suggestie voor beleid/informatie vanuit Omring beschikbaar
- Bespreek onderwerp op wijkverpleegkundig overleg
  - [Filmpje Eveen passende zorg in de wijkverpleging >](#)
- Breng in bij interne medicatieveiligheidscommissie

## Meer tips?



Pipetpunt mag niet verder van 1 cm uitsteken



# Vervolg

- Persbericht; week van 25 november
- Afstemming Dijklander en andere ketenpartners
- Evaluatie in Kennisplatform Medicatieveiligheid NHN
- Vragenuurtje: ervaring en tips overleg voor thuiszorg in januari-februari 2025 ?

Vragen?